Strategisk utveckling

Jens Plambeck
08 686 1651
jens.plambeck@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-03-02

Trafiknämnden
2018-04-10, punkt 11

Ärende
TN 2018-0283

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse angående utredning om effektivitet upphandlad trafik jämfört trafik i egen regi

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet (V) har inkommit med en skrivelse avseende effektiviteten i upphandlad trafik jämfört med att bedriva trafik i egen regi.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse från V angående utredning om effektivitet upphandlad trafik jämfört med trafik i egen regi, daterad 2018-01-30.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Förslag och motivering

Trafikförvaltningen ansvarar för att Stockholms läns invånare och besökare har en väl utbyggd, lättillgänglig och pålitlig kollektivtrafik.

Trafikförvaltningen är en beställarorganisation som upphandlar kollektivtrafik som olika leverantörer sedermera bedriver under givna förutsättningar och i enlighet med avtalad kravställning samt avtalsmål som tar sikte mot ett utförande i resenärernas intresse. Trafikförvaltningen i rollen av beställare följer upp och kontrollerar att avtalet följs och använder de möjligheter som står till buds för att säkerställa rätt kvalitet till rätt pris i rätt tid under den period som avtalet avser. Själva utförandet av trafiken sker således genom

leverantörsmarknadens försorg på trafikförvaltningens uppdrag. Genom upphandling tävlar kvalificerade leverantörer på en konkurrensutsatt marknad om att vinna trafikaffären. Konkurrens möjliggör resultat med det för landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga avtalet, vilket vill säga den bästa kombinationen av pris och kvalitet givet vald utvärderingsmodell.

Transportstyrelsen konstaterar i rapporten *Transportmarknaden i siffror 2017 (Dnr TSG 2017-4166)* att *"*(...)den samlade kunskapen pekar i riktning mot att upphandling är mer kostnadseffektivt än att bedriva trafik i egen regi".

Idag bedrivs inom trafikförvaltingen inget aktivt utredningsarbete som specifikt adresserar utförande i egen regi. En mer fullödig och djupgående analys innebär ett omfattande arbete som lämpligen bedrivs i särskild utredning. Exempelvis behöver utrönas vad en övergång faktiskt innebär, vilka nya krav som ställs på trafikförvaltningen som organisation samt på vilket sätt sådant upplägg vid ett införande ska fungera i praktiken. Därtill behöver adresseras vilka resurser med vilken kompetens som trafikförvaltningen i sådant fall behöver anställa för att kunna leverera en tillfredsställande god kvalitet m.m. Detta är erfarenheter och kompetens som idag inte riktigt finns inom trafikförvaltningen då ansvaret för själva utförandet av trafik och tillhörande tjänster sedan många år åligger upphandlade leverantörer att tillgodose.

Avslutningsvis, oavsett om trafiken upphandlas eller bedrivs i egen regi så ska den skattefinansierade kollektivtrafiken bedrivas på ett så resurs- och kostnadseffektivt sätt som möjligt.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Stockholms läns landsting

SKRIVELSE
2018-01-30

VÄNSTERPARTIET

Trafiknämnden

Utredning om effektivitet upphandlad trafik jämfört med trafik i egen regi

Vi i Vänsterpartiet anser att en viktig uppgift för oss landstingspolitiker är att se till att invånarna i länet får den bästa valutan för sina inbetalda skattepengar, att vi använder dem ansvarsfullt och effektivt. Där effektivt innebär att man får ut mesta möjliga kvalitét i förhållande till kostnad. Denna uppfattning antar vi att vi delar med övriga partier i landstinget. Därför är det intressant att vi återigen går in i en upphandling, denna gång av sjötrafik, utan att vi får någon konkret jämförelse av vad kostnaden för upphandlingen och den upphandlade trafiken blir respektive om landstinget skulle bedrivit trafiken i egen regi. Vi får inte heller en jämförelse av vad som blir så mycket bättre av att upphandla sjötrafiken, förutom för det företag som vinner. Därmed har vi ingen aning om vad som är den mest effektiva användningen av skattebetalarnas pengar är, och det anser vi vara mycket allvarligt.

I underlaget inför beslutet om att inleda upphandlingar av kollektiv sjötrafik i Stockholms mellanskärgård (E39) behandlas inte den stora frågan under ekonomiska konsekvenser och riskbedömning; finns det en risk för att upphandlingen för med sig en dyrare och kvalitativt sämre trafik än att driva trafiken i egen regi? Detta är inget unikt utan snarar regel än undantag vid upphandlingar. Vänsterpartiet har av en rad skäl länge argumenterat för att skattebetalarnas pengar inte ska gå till privata företags vinster, utan komma invånarna till godo i form av offentlig service. Vi anser därför att alla ansvarstagande politiker borde ställa sig bakom en förutsättningslös utredning som jämför effektiviteten av trafik i egen regi respektive upphandlad trafik; hur ser kostnadsbilden ut och vilka kvalitativa vinster finns det med de olika alternativen? Vi har än så länge inte sett någon vilja hos trafiknämnden, genom den styrande minoriteten, att genomföra en sådan utredning.

Vänsterpartiet vill ha svar på följande fråga:

På vilka sätt används skattebetalarnas pengar mer ansvarsfullt genom att upphandla t.ex. sjötrafiken i mellanskärgården (E39) än att bedriva trafiken i egen regi?